

CADA NÚMERO
2 CUARTOS

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ
BIBLIOTECA ILUSTRADA
50, Ronda de Sant Antoni, 50
BARCELONA

LO NUNCI

FARA, AL MENOS, UNA CRIDA CADA SEMANA

NÚMERO ATRASSAT
4 CUARTOS

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona, portat a domicili, trimestre. . . . 6 rs.
Fora de Barcelona. . . . 8 »
Cuba y Puerto-Rico. . . . 16 »
Extranjer. 20 »

UN PESSEBRE.

A casa també 'n guarnim. Vinguinlo a veure.

N' estém tots joyosos: com a gran, no crech que s' hi acosti lo de cap més pessebrista, y per lo que toca a cops de vista ben disposats y a figuras de mèrit, no hi haurà pintor ni escultor que hi tinga res que dir. Tol es tret del natural, ab un enginy que 'ls causarà sorpresa. A casa som la gran gent, per aquestas cosas!

Vagin mirant.

Reparin totas aquexas ratllas tortas y embolicadas, sembradas de xaragalls y trencacolls, qu' atravessen tota la taula del pessebre: son camins que no s' hi pot viatjar. Tots aquexos alts y baxos ja hi son fets expressament pera donarhi més propietat; tothom se creu que son de debó. L' any vinent, si Déu vol, hi posarém uns quants carros encallats y un parell de diligencias volcadas, perque resulti més propi y més pintoresch.

Veuen allí, sola aquells suros enfarinats, uns trossos de vidre, que figuren aigua? Es una riera, que se 'n yá tot xano xano, a inundar aquella ciutat que 's véu en aquell lluny, coronada de boiras y campanars.

Mirin cap a la dreta: un pont qu' ha

caigut. Mirin cap a l' esquerra: un altre pont enserrat. Mirin al mitx: un altre pont qu' ha dit faba. Ja 'ls he dit, qu' era un pessebre, que semblava un pais de debó.

¿Volen veure un' altre cosa, que 'ls farà ilusió? Mirin darrera d' aquell bosch d' alzarolas: un tren qu' ha descarrilat; mirin davant per davant d' aquella masia: un altre tren fet a trossos. Encara n' hi voliam posar dos ó tres més, sino que no hi han capigut.

Observin aquells bastonets plantats per tot arréu, qu' aguantan fils negres; representan telégrafos. Aquestos fils trencats que venhnen per tots cantons, ja son trencats expressament: figura qu' han plogut quatre gotas, y 'ls telégrafos s' han espallat.

¿Que venhnen més amunt, allí, sobre d' aquella montanya de suro? Es un poble cremat. ¿Que n' està de ben fet? Sembla que 'ls carlistas acabin de sortirne. Tothom nos ha dit qu' es un poble, que sembla que parli. Nosaltres li hem posat, perque en lo nostre pessebre no hi podia faltar.

¿Y de figuras? Ja 'ls he dit que n' estém bé.

Mirin aquell pagés que s' esclama: qual-sevol diria qu' acaban de cobrarli la contribució. Mirin aquell capella que vá a cavall d' una mula y que tapa la claror d' aquell grasol: torna de veure al niño y de predicar contra 'l govern. Reparin aquell

home magre, ab vestit destrossat y barret d' estora, que pastora junt ab los bens: es un mestre d' escola, que fá per la vida. Observin en aquella verneda, un home assentat ab tota calma, llegint y prenent la fresca: es un peatò de correus, que s' entera dels diaris que l' suscriptors li esperan y desclou cartas, a veure si n' hi há alguna per ell. Ficsinse, allá, quina cóva tant ben feta, ab un pagés a dins, lligat de peus y mans: es un pobre secuestrat, qu' espera rebre los quartos per quedar lliure.

Aqueix grupo de primer terme figura una partida de lladres; l' hem posada davant de tot perque, encara qu' es un grupo bó, ja sabem que no perilla.

¿Y qué no han parat esment en l' Anunciata? Mirinsela allí, al peu d' un turó. Los pastors s' están al voltant de l' olta, que se suposa que bull, quan los sorprén la presencia del ángel, penjat d' un fil-ferro, que 'ls porta una bona noticia. Los diu que tota la caru fofa y malallissa que tinguin, la portin a Barcelona, que ningú 'ls dirá res, y al mateix temps, los encarrega una bona ramesa de toros per las primeras festas.

També hi há 'ls tres reys... pero aquestos mirinsels y callin. Los posém y 'ls treyém, segons los dias, perque com son tan grossos, nos embrassan tota la taula. L' any vinent tenim ganas de no passarlos.

Al mitx de tot hi descubrirán lo naxe-

ment. Allí s'està lo bon Jesuset, tremolant, de fret y fum, acompanyat del bou y la mula que se li menjan la palla.

Aquí tenen lo pessebre qu'hem fet á casa. Si 'ls ha agradat, tornin a veurel', que l'encenem cada vespre, fins á l'hora que l'Ajuntament nos dexa á las foscas; y si no ha sigut del seu agrado, vinguin vostés á guarnirne un de millor, y veurém si n'exiran. Los millors pessebristas l'han volgut esmenar, y tots al últim han tingut de dir: Me dono.

JOSEPH FELIU Y CODINA.

MON AMOR

Aymo molt á una donsenlla bonica com pom de flors; es la mes gaya ponsella del jardí de mos amors.

Dins de ma matexa vila, ma nineta aymada viu, y en la casa mes tranquila té la meua amor son niu.

Guarda la hermosa caseta, tres ninetas com tresor; de las tres, la mitxaneta es la qu'ha robat mon cor.

Es sa cara riallera, sos ulls brillan mes que l'sol, y es sa veu mes encisera que lo cant del rosinyol.

Es l'estel de ma alegria, qu'ab sa llum me dona encant, penso ab ella nit y dia, estant despert y somniant.

Ab tota l'ayma la adoro, sols per ella bat mon pit, sols per ella canto y ploro ab lo cor d'amor ferit.

Al escalf de sa mirada d'amor plena y de dolsó, en mon cor tragué brotada la primerenca il·lusió.

Llensá, al sentirs la ferida, per ella l'sospir primer; y quant finexi ma vida per ella será l'derrer.

Vulla Deu que eixa divina passió del primer amor, no sia primera espina que sagnant me deixi l'cor.

Vulla Deu que gosar pugui mon amor pur y fidel, fins que morta, als dos nos dugui, á gosar l'amor del cel.

MANEL RIBOT Y SERRA.

TEATROS

Encara que siga una mica ranci, lo debut del tenor Rossetti, en lo Liceo, ab lo *Trovador*, mereix que 'ls ne digui quatre mots; es un noy que s'ho mereix, puig á més de la bona veu, qu'en axó no hi tindria cap mérit,—ell hi fá tot lo que sab per quedar bé, y si algun defecte se li pot retreuer, es voler trovar massa efectes, com per exemple, en lo duo del segon acte, llavors que sa mare li explica lo mal entés de quan vá cremárseli la criatura. En lo tal duo, lo senyor Rossetti vol posarhi una *fraseleta*, que no li resultan, perque per lograrho 's necessita dominar la veu com ho sab fer en Roudil. ¡Aquest sí, qu'es gat vell y 'n sab de debó! Es inútil que 'le digui qu'ho va fer bé.

Per có, Sr. Rossetti, que siga la enhorabona, per l'andante del tercer acte, per lo *si natural* de la cabaleta, y per lo resto de l'obra, mica més mica menos, qu'ab los noys trempats no hi vull mirar prim.

Lo qu'ha de procurar, Sr. Rossetti, es no ser tant poruch; phome, per l'amor de Dén! Que 's pensava que 'ns lo menjariam? Lo públich de Barcelona, encara que n'hi há una part que quan vá al teatro, encarrega 'ls modos á la criada perque 'ls hi guardi,—en sa majoria es bastant justicier y amich dels artistes que fan lo pès.

¡Per servirla, senyora Vercolini! M'alegro de tornarla á veurer. Vosté bona com sempre... no vull dir de salut, que axó prou que 's veu, sino de prendas artísticas que veig que las torna á dur tant senseras com avans. De la Pantaleoni, no 'ls ne dich res, perque lo *Trovador*, lo vá cantar per *atri*. De la Bianchi Montaldo, ne tindran informes, preguntantlos al primer mallorquí que trovin, que de segur haurá anat á aplaudirla.

¡Vehuen? Del Roberto no n'han fet tant bona feyna. Tot plegat, no 'n vaig treurer més qu'una bona frase de 'n Bulterini, en la escena ab en David, del quint acte. Lo senyor David... ¡qué li diré jo? Si me 'l trovés á sota 'l lit, vestit de dimoni del Roberto, no 'm faria pas gens de por. Si fós de dimoni del Faust, si que 'm faria correr.

Ara anemsen cap al Principal.

—¡Vaja, Sr. Bernis! Vosté es un empresari, que m'alegraria que guanyés més que lo que guanyan ara 'ls bolsistas espavilats. No més coneix un altre catalá, que l'any passat se li vá cremar un teatro á Madrid, que siga tant brillant y decidit com vosté. ¡Mirin que 's necessita pit, per tornar á fer la *Reduccion* de cap y de nou. Sí, senyors; de cap y de nou, perque 'n Soler y Rovira ha tornat á pintar totes las decoracions. ¡Saben que tothom deya que no podian estar millor? Donchs ara ho están.

¡Ah! escolti, Sr. Bernis, una paraula apart.—Digu al director d'orquestra... ¡Ey, axó, de vosté á mí!

Signor Mascagno, servo suo: io li congratulo, é anche á i due canarini, é á tutti gli altri uccelli. ¡Eh? ¿que tal aquesta italianada? ¡Malament? Ja ho sabia.

Volén arribarse fins al Circo. No més nos hi estarém una estoneta.

Una vegada era un pare, que tenia un fill, y li comprá unas calsas novas, de fira; pero lo noy se posá malicós y 's vá morir després de haverlas portadas tota una mesada. Lo pare no sabent que feras de las calsas ¡quina te 'n fá? escriu que li envihi un bordet de tants anys y de tal estatura; pero los de la inclusa n'hi enviaren un de coix, fill d'un gbatx, que era pellaire, y, esta clar, feya mes fástich ab las calsas novas, que vestit de escura-ximeneas, que hi estava tot aixirit.

Vol dir qu'el Circo ab las decoracions del *Pont del diable*... ¡Que me ha d'explicar, sant cristiá! Prou que ho vaig veurer. Per mes senyas, que hi surt 'n Perelló tocant lo clarinet, y jo que no hi entench gayre, valg trovar que ni havia de sortir en Perelló, ni havia de tocar lo clarinet, ni habian de fer la comedia.

Lo dia del benefici d'en Fontova, van fer á Romea una pessa, titulada: *Lo Rei de la Sila*, que se havia estrenat tres dias avans, y que vá resultar ser feta d'en Pitarra. Anem, ara ja s'creuen que l'haig de posar als nubols, per que soch amich del autor; donchs ara no n'diré res; ¡ey! de la pessa. Sols diré, que varen cridar á l'autor duas vegadas á las taules, qu'á nel gat de l'Isle Soler, li varen fer repetir una relació, que 'n Fontova no hi pot estar millor y que lo públich va sortirne ab dolor al ronyons de tant de riurer.

Ab aixó vostés dirán si está bé.

En lo mateix teatro, lo disapte varen estrenar, una comedia titulada: *El anónimo*, que diu, que per ser feta de un conde, está d'alló millor.

¡Bé 'ls ne dich de cosas avuy! Y encare no 'ls ne dich més, per no cansarlos.

LO VELL DE LA FONT.

LAS DUAS CLAUS

Poeta dedicada als alumnos del Col·legi Mercantí.

Hi havia una clau penjada en la tenda de un manyá; clau de mostra, may usada, y ab aixó molt rovellada, com ja poden suposar.

Si un dia, perquè may falta algun dia de desdita, cau de 'hont penjá, bon xich alta que s'está, 'l rovell li salta, y de clau, ni 'n queda mitxa.

En cambi, la de la porta, que es clau en actiu servey, está brillanta, está forta; de las dents pot sé 'un xich torta, pero ¡aixó ray! té remey.

Veus aquí, donchs, que un matí á n'aquesta deya aquella: «¡Com te fan tancó y obrí! ¡Quina sort la meua Aquí m'estich; ningú m'atropella.»

«¡Sort...! la clau trebal' adora contesta á la clau que penjá; ¡si es sort, es poch tentadora! ¡No sé pas á qui enamora aquet rovell que se 't menja!

Tú, negra, de rovell plena; jo, lluenta com un mirall.... ¡qui té sort y qui té pena? A ne tú, l'oci 't cangrena, á mí, m'adorna 'l treball.»

CONRAT ROURE.

VUYTS Y NOUS

Hi havia un dropo tant dropo, que trovantse molt malalt, no anava á veurer cap melje per peresa. Un amich se 'n compadí, y 'l portá á casa d'un, lo qual després de dirli que la seva malaltia era molt grave y perillosa, li receptá unas píldoras, encarregantli en gran manera que se 'n prengués quatre cada matí.

Al cap d'un quants dias l'amich aná á veurer al dropo, y li trová la capsula de píldoras encara sense ensetar.

—¿Y ara?—li digué:—¿Qué ne prens las píldoras?

—No.

—¿Com es?

—Ja veurás,—contestá 'l dropo.—No tinch ningú que me las dongui.

En una plassa de toros, feyan corrida de badells, y lidiavan senyorets aficionats. Com suchceheix casi sempre, los senyorets sabian lluhir molt be lo trajo de torero, pero molt poch de torejar. Un d'ells, sobre tot, qu'era 'l que duya 'l trajo més bonich, no tenia trassa ni sols per saltar la barrera.

Comensada la corrida, volgué aquest senyoret lluhirse, y 's plantá davant del badell. ¡Qué va haver fel! Lo badell comensá á embestirlo, ell camias ajudenme, la bestia darrera. Arriba 'l minyó á la barrera, y sentintse sense llaugerera per saltarla y despavorit al mateix temps perque 's veyá 'l badell á sobre, s'arrapá á la fusta, y girantse á la bestia, li cridá:

—¡Barrera!

Inútil es afegir, que la bestia no féu cap cas d'aquella advertencia, y que tirá avant fins qu'ab la banya tocá tou.

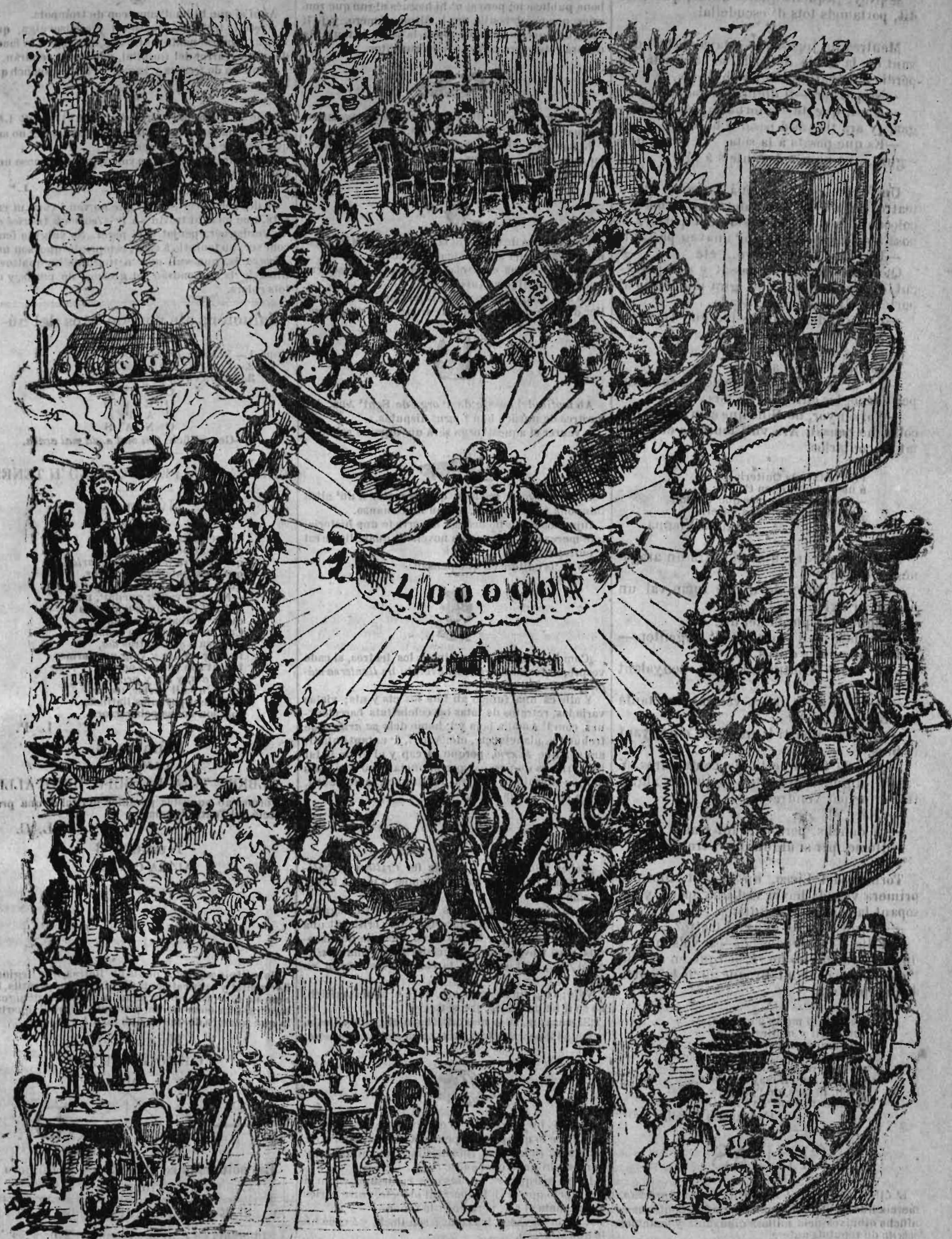
Un pagés va venir á Barcelona, ab l'objecte de cobrar una rifa dels Empedrats, qu'havia tret.

Quan tingué 'ls diners, volgué celebrar sa fortuna, fents'hi petar un dinar de quatre duros, y se 'n aná á ca 'n Cap de Creus.

—Noy,—digué á nel' mosso,—portam' quatre duros de dinar.

Lo mosso, com era natural, comensá per durli un plat de sopa, y aquesta era tant bona ó va agradar tant al pagés, qu'aquest entusiasmat cridá á nel' mosso:

NADAL.

IQUE LAS LOGRIN FELISSAS!

—¡Noy! ¡Aquells quatre duros, que t'he dit, portamels tots d' escudella!

Mentres un jugador s' estava abstret davant de la taula de joch, se li acostà un pèrdia a enmatllevarli cinch duros.

—No pot ser,—li diguè 'l jugador.

—A mi, que te 'ls tornaria, me 'ls negas, ¡y ara 'ls vás a posar a la sota!

—Es que posats a la sota, 'ls tinc més segurs, que no pas dexantels a tu.

Un fulano compareguè a la porta d' un teatro, seguit de deu o dotze joves més, y colocantse a dins, al costat del porter, se posà a contar als altres qu' anavan passant.

—Un, dos, tres, quatre... etc.

Quan tots haguèren passat y desaparegut escala amunt, ell se gira molt sério al porter, y li donà una entrada.

—¿Qué 'm dona aquí?—li diguè 'l porter.

—¡Ay, ay!... la meua entrada.

—¿Y als dels altres?

—No anavan pas ab mi.

—Jo 'm pensava que vostó 'ls contava, per dar-me las entradas de tots.

—No, senyor, no. Sino que com eran tanta colla, he pensat: Ara vull tenir la curiositat de contarlos.

Preguntava la Quiteria,
a ne 'l pobret d' en Colom:
—¿Sabs qué pesa més que 'l plom?
Y ell responguè:—¡La miseria!

JALME VIRGILI.

A casa d' un argenter hi entrà un aragonés, y diguè:

—¿Para 'l favor de dir-me quan val un bocí d' or axis?

Y signava la punta del dit.

—¿Axis?...—li contestà 'l argenter.—Valdrà uns dotze duros.

—¿Y axis?...—continuà 'l altre, senyalant lo puny.

—Axis, ja se 'n irá a valerne vuytanta ó noranta.

—¿Y axis?...—insistí 'l aragonés, ensenyant lo bras.

—¡Oh! Ja fora qüestió de cents duros. Y escolti, diguè 'l argenter,—¿que t'he algun trós d' or per vendre?

—¿Jo? ¡Cá!

—¿Y donchs, perque s' infirma?

—Home, per si algun dia 'l trovo.

Tornava del Liceo, un beneyt, que per primera vegada havia vist una ópera, y tot sopant la dona li preguntà:

—Bé ¿qu' han fet avuy al teatro?

—Filla,—li responguè,—si vols que 't digui la veritat no ho sè; p' rque en axó de l' ópera, tots cridan tant, que no 'ls he entés d' una paraula.

Se trovan morts y enterrats,
un marit y muller, junts,
qu' eran ans de ser difunts,
un modelo de casats.
Ella de rabia, 's feri,
veyent qu' ell may se moria,
y ell, llavors, de l' alegria
'l ensent-domà 'a vá mori.

FRANCISCO LEENAS.

CRIDAS

L' últim número qu' ha surtit, de *La Academia*, mereix que 'ls ne digui quatre paraulas. Conté magnífics dibuixos dels millors dibuxants y notables escrits de reputats autors.

Jo suposo que tots vostós estarán suscrits a tant bona publicació; pero si n' hi hagués algun que ron-sejes, que passi 'ls ulls per l' últim número, y jo li asseguro, qu' encara que tingi la sopa a taula, la dexará estar pera correr a ferse suscriptor.

Ja hi torném, ab lo ditzós projecte de fer passar los carruatges pel mitx de la Rambla.

A veurer, si las empresas comensarán a desenganyarse de saltimbanquis.

¿Qué no vá bè pels costats?

Tota la forsa de dents de la celeberrima Miss Lleona, no vá poguer alçar lo teatro del Circo.

L' Ajuntament, que 'm perdou, pero també es voler massa conveniencias.

Ab axó d' aquestos exercicis tant arriscats, lo millor dia, algun empresari hi tindrà una desgracia.

Ab motiu del ensaig de l' orga de Sant' Ana, los mestres de música han tingut disputas.

A veurer si aquest orga será un orga de rahons.

De la minyona navarra que va matar a un' altra minyona a la Boqueria, n' han fet romanso.

Injusticias dels homes. La navarra té una historia, que mereixia al ménos una novela de quartillo de ral l' entrega.

No sé 'ls editors en que pensan.

¿Com han de guanyar diners los teatros, si cada vespre, al terrat de cá l' Estevet, hi ha *llanterna mágica*, de franch?

Y alló es una funció ab tots los ets y uts; vistas variadas, retratos de totas las celebritats barceloninas, com l' Amalia boja y l' home dels *pa arilos*; que trehuen la planeta, etc, etc. Axó sí, d' entant entant, anunci que *te crió*, perque al cap y al últim la tal llanterna es un parany per annciar. Ab axó, tots los que tinguin la fal-lera del anunci, ja ho saben, cap a la llanterna falta gent.

¿Saben alló tant mal fet, de fer *Críticas de Críticas*? Ara l' *Globo* de Madrid, també 's posa a ferho. Ja s'óm colla.

En lo número del dimars últim, lo dit colega las empen contra un crítich cortés, que criticant una comedia, ha dit, per lo que 's veu, una pila de disbarats, y vá trovar que la comedia tenia una *tersificació fácil*, sent axis que la comedia es escrita en prosa.

Vaja; vulguin sostenir ara, qu' a n' aqueix crítich, no se li ha de cridar: ¡De setse!

¡Sí, senyors, sí! A nels crítichs inteligents y lleals, barrejada; pero a nels crítichs carnestoltes: ¡De setse, 'l ví!

¿Qui 'ls ha enganyat ab qu' un marqués de no sé quanta es lo que paga la pensió de Roma, anal' fovo artista, Enrich Serra? Tots los diaris no van plens, y jo no m' hi puch confrontar.

Lo tal marqués es un dels que contribuexen en la suscripció que 's vá fer pera tal objecte, entre varios apassionats al art, pero no es lo únic.

A mi m' agradan las cosas a son lloch, y a cada hù lo que signa seu.

Aquí sí que hi ha d' anar cop de trompeta.
¡Treteti, treteti!... Qualsevol y qualsevolga, que vulgui comprar maduxas frescas, que vagi a la fonda del Sigle, carrer del Hospital, que las hi vetdrán.
Lo qu' es de frescas y bonas, jo 'ls ne responch qu' ho son.

¿Qué 'ls deya jo l' altre dia? LA VIDA DE LAS FLORES ha fet lo cop, y lo senyor Verdaguier no sap que ferse de tanta demanadisa.

No s' entretinguin, si no volen quedar-se sense una obra de tant gust.

Ja deuen haver reparat que no van a casa ni caseta, que no s' hi trovin ab l' *Almanach Americà* de 'n Verdaguier, penjat a la paret. No vulguin ferse conexer, no tenintlo a casa; comprinlo que son uns *Almanachs*, que vull que 'n tinguin. En qualsevol libreria 'ls ne vendrán de grossos, de petits, y de tots colors.

Soluciones a's mal-de-caps del número passat:

Núm. 1.—Xarada: *Postaleta*.

» 2.—Cavoria: *Mis Lleona*.

» 3.—Altra cavoria:

C O C O
O R A N
C A P A
O N A S

» 4.—Geroglífich: *Qui mal anda mal acaba*.

MAL-DE-CAPS PE 'LS QUE NO 'N TENEN

Número 1

XARADA

Un cert dia, m' embarcava
per anar-me cap a Tol,
qu' es terra tan fersa y quarla
qu' a grapat fan anar l' or,
quan vingué un company a dir-me:
—No te 'n vagis; quedat', noy,
qu' allí hi ha unas malalties
que s' acaban ab la mort.
Com lo company ha rotat
de Seia a *quarta* tras dos,
lo vaig creure y vaig quedarme
tenint son consell per bó.
De la *dis*, y *dos* y *prima*,
no te 'n vull parlar, lector,
puig sent paraulas llatinas,
sola son bonas pels rectors.

L. P.

Número 2

CAVORIA

ALBERT TIRA LA BUFA DRET ALLI

Formar ab aquestas paraulas lo titol d' una producció del Teatro Catalá.

L. C.

Número 3

ALTRA CAVORIA

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....